

POSTANOWIENIE

Dnia 2 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie W. R.

oskarżonego o czyn z art. 190a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 2 września 2020 r.

wniosku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 3 lipca 2020 r.

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. , właściwy miejscowo i rzeczowo do rozpoznania sprawy W. R. o czyn z art. 190a § 1 k.k., zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie ww. sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k.

W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że oskarżony wnioskował o wystąpienie do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu spoza apelacji [...] podnosząc, że jest w konflikcie z sędziami Sądu Rejonowego w G. . Ponadto sąd meriti wskazał, że oskarżony inicjuje postępowania przeciwko sędziom tutejszego sądu zarzucając im działanie na jego szkodę oraz przejawia niechęć do organów wymiaru sprawiedliwości z terenu apelacji [...]. Wobec W. R. toczy się przed innym równorzędnym sądem postępowanie karne o pomówienie i znieważenie sędziów (w tym Prezesa Sądu) orzekających w Sądzie Rejonowym w G. .

Powyższe okoliczności, zdaniem sądu pierwszej instancji, wskazują na potrzebę rozpoznania niniejszej sprawy przez inny sąd równorzędny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, że przepis art. 37 k.p.k., wprowadzający odstępstwo od konstytucyjnej zasady prawa do rozpoznania sprawy przez sąd właściwy (art. 45 ust. 1), musi być wykładany restryktywnie. Oznacza to, że tylko okoliczności, które rzeczywiście mogą wywoływać w odbiorze społecznym, w tym także stron postępowania, wątpliwości co bezstronnemu rozpoznaniu sprawy przez sąd miejscowo właściwy bądź wykluczać zakończenie postępowania przed tym organem w rozsądnym terminie, mogą stać się podstawą przekazania sprawy innemu sądowi w tym trybie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2013 r., III KO 65/13, LEX nr 1362622). Przepis ten - co oczywiste - nie może być bowiem wykorzystywany w celu przekazania innemu sądowi spraw o znacznym stopniu uciążliwości czy też z innych względów „kłopotliwych”. Nie budzi więc wątpliwości, że przesłanki przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k. nie stanowi przypadek zgłaszania przez stronę niepotwierdzonych zarzutów dotyczących funkcjonowania organów wymiaru sprawiedliwości. Uznanie, że w tego rodzaju sytuacjach uzasadnione jest skorzystanie z instytucji z art. 37 k.p.k. prowadziłoby, co trafnie zauważono w judykaturze (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r., IV KO 22/18, LEX nr 2499831), do stworzenia swoistego, pozaustawowego sposobu sterowania przez strony właściwością miejscową sądów. Byłoby to nie tylko oczywiście sprzeczne z ratio legis powołanego przepisu, ale wręcz zwiększałoby ryzyko powstania sytuacji, którym ma on zapobiegać.

Zwrócenie uwagi na powyższe kwestie, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, było konieczne. Z treści wniosku jednoznacznie wynika bowiem, że potrzebę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k. organ wnioskujący wiąże w szczególności z tym, że sam oskarżony domaga

się przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na brak zaufania do gdańskiego wymiaru sprawiedliwości.

Odnosząc się do kwestii prowadzenia przez inny sąd równorzędny postępowania karnego wobec W. R. o pomówienie sędziów (w tym Prezesa Sądu) orzekających w Sądzie Rejonowym w G. należy wskazać, że lektura postanowienia Sądu Najwyższego wydanego w sprawie III KO 86/19, na które powołuje się sąd meriti oraz stanu osobowego sędziów Sądu Rejonowego w G. prowadzą do wniosku, że pokrzywdzonymi w tej innej sprawie nie są wszyscy, lecz jedynie nieliczni sędziowie Sądu Rejonowego w G. (w tym w istocie jego Prezes). Ten stan rzeczy nie stwarza zaś podstawy do uznania w aktualnie badanej sprawie o czyn z art. 190a § 1 k.k., której przedmiot nie ma żadnego związku z sędziami czy Sądem Rejonowym w G. , że zachodzą warunki z art. 37 k.p.k.

Gdyby in concreto zachodziły w niniejszej sprawie podstawy do wyłączenia określonego sędziego w oparciu o treść art. 41 § 1 k.p.k. i został w tej kwestii złożony stosowny wniosek, zostanie on oczywiście rozpoznany zgodnie z obowiązującymi przepisami procedury karnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.